

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 169618
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/33071 7 Gk 12
7/37296
7/34955 Gk 26
7/36526-36531 Gk 47
7/36683-36684 Gk 50
7/36690
7/36824 Gk 51
7/37350-37353 Gk 61
7/37495-37496 Gk 65
27 Ocak 2021
7/37603 Gk 7
7/37721
7/37724
.../.../2021
7/37846-37847
7/37849-37850
7/37936-37942
7/38097-38098
7/38097-38098
7/38375-38380
7/38520-38523
7/38673-3869
7/38702
7/38781
7/38975
7/38979
Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (79 Adet, 129 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN KALYONCU'NUN
TBMM 7/38098 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Ulubey Kanyonu, Uşak ilinin Ulubey ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Yakın zamana kadar kamuoyu tarafından bilinmeyen Ulubey Kanyonu, Banazçayı, Dokuzsele çayı, çok sayıda mevsimsel akışlı kuru dere ve kanyon tabanından çıkan kaynak sularından oluşmaktadır. Bir ana kanyon ile buna bağlanan onlarca büyük yan kanyonlardan meydana gelmektedir. Kanyon uzunluğu bakımından ülkemizdeki kanyonların en uzununu olup dünyanın ikinci en uzun kanyonu olduğu bilinmektedir. Saha tarihi ve arkeolojik değerlerin yoğun olduğu bir alanda yer almaktadır. Ancak kanyonun tabanından akan ve bu sahayı canlandırması beklenen çaylarda ağır bir kirlilik ve sanayi atığı taşınmaktadır. Buna göre;

1-Uşak merkezden yüklendiği sanayi atıkları ve özellikle deri sanayi atıkları bakımından kirlilik kaynağı haline gelen Dokuzsele Çayının kirliliğinin önlenmesi için hangi çalışmalar planlanmaktadır?

2-Dokuzsele Çayının kaynaktan temizlenmesi konusunda herhangi bir çalışma yapılmaktadır mıdır?

3-Kanyonu oluşturan çaylardan Büyük Menderes Nehrine taşman kirliliğin etkileri ve bu etkilerin ortadan kaldırılması için yürütülen ve planlanan çalışmalar nelerdir?

4-Kanyon tabanında oluşan kirliliğin izalesi için bir planlama yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun dayanak alınarak yayımlanan ilgili mevzuat çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çerçevede; su kirliliğinin önlenmesi ve su kaynaklarının korunması amacıyla Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde çalışmalar yürütülmekte olup, her türlü faaliyet sonucunda oluşan atıksularda yönetmeliğin ekinde yer alan alıcı ortam deşarj standartlarını sağlayacak şekilde uygun arıtım teknikleri uygulanarak arıtmakta ve alıcı ortama deşarj edilmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca havza bazında su kirliliğinin önlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Kirlilik Önleme Eylem Planları hazırlanmakta ve uygulanmakta olup, Büyük Menderes Kirlilik Önleme Eylem Planı da 2016 yılında tamamlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Planların güncel haline <https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-i-83470> adresinden ulaşılabilir.

Eylem planında kısa, orta ve uzun vadede ulaşılması öngörülen hedefler çerçevesinde çevresel altyapı yatırımlarının ivedilikle tamamlanmasına yönelik planlamalar yer almakta olup, havzadaki çevresel altyapı yatırımları plan kapsamında yerel yönetimler tarafından yapılmaktadır. Yerel yönetimlere söz konusu yatırımları gerçekleştirebilmeleri için Bakanlığımızca maddi ve teknik yardım yapılabilir.

02.04.2015 tarihli ve 29317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 5 inci maddesinin (Genel İlkeler) birinci fıkrasının (1) bendinde; "Atıkların toplanması, taşınması, geri kazanılması ve/veya bertaraf edilmesi işlemleri, Bakanlık ve/veya il müdürlüğünden gerekli izin ve/veya çevre lisansı almış tesisler, üretici/yetkilendirilmiş kuruluşlar, atık taşımaya yetkili/lisanslı taşıyıcılar tarafından izinleri/lisansları kapsamında gerçekleştirilir. Atıkların bu firmalar/tesisler dışında üçüncü kişiler tarafından toplama, taşıma, geri kazanım ve/veya bertaraf faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, diğer maddelerle ve yakıtlara karıştırılarak yakılması yasaktır", (ö) bendinde; "Atıkların toprağa, denizlere, göllere, akarsulara ve benzeri alıcı ortamlara dökülmesi, doğrudan dolgu yapılması ve depolanması suretiyle çevrenin kirletilmesi yasaktır" hükmü, yine aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (Atık üreticisinin ve atık sahibinin yükümlülükleri) birinci fıkrasının (g) bendinde ise; "Atıkların bu Yönetmelik hükümleri ve Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak izin/çevre lisansı almış atık işleme tesislerine göndermekle yükümlüdür" hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu tesisin atık yönetimini bahsi geçen Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Bakanlığımızca Uşak İlinde 2020 yılında 32 tanesi sanayi sektörüne olmak üzere 80 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, Çevre Kanununa aykırı faaliyette bulunan 38 tesise idari para cezası uygulanmıştır.

Bakanlığımızca Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) yürütülmektedir. Çalışma ile tüm denizlerde meydana gelen kirliliğin izlenerek, ulusal deniz yönetimi politika ve stratejilerinin belirlenmesine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır.

Büyük Menderes Nehri Ege Denizi'ne dökülmektedir. Büyük Menderesin etki alanı olarak EGE06 su yönetim birimi (SYB) belirlenmiştir. EGE06 su yönetim birimindeki 2019 yılında yapılan ekolojik kalite değerlendirme çalışmalarına göre bu su kütesinin durumu orta kalitededir. Ekolojik kalite durumu biyolojik parametreler ve besin elementleri birlikte değerlendirilerek ortaya konulmaktadır.

Nehir ve dereler kirlilik durumu değerlendirilmesine göre Büyük Menderes Nehrine bağlanan kolların taşıdığı kentsel atıksu kaynaklı yükler nehir üzerine baskı oluşturmaktadır. Ayrıca nehir üzerinde bulunan kentsel atıksu arıtma tesislerinin deşarjları nehre yapılmaktadır. Nehri besleyen kolların getirdiği tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan yayılı yüklerin baskısı altındadır. Büyük Menderes havzası Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yürüttüğü "Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi" kapsamında detaylı bir şekilde analiz edilmiştir.

Uşak ili, Ulubey İlçesi sınırları içerisinde yer alan Ulubey Kanyonu Potansiyel Doğal Sit Alanı ve Pepouza Antik Kenti ve Clandas Köprüsü 1. Derece Doğal Sit Alanı'nın koruma statüsü Bakanlığımızca Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak tescil edilmiş ve 09.08.2020 tarihli Resmi Gazete'de de yayımlanarak ilan edilmiştir.